

KADIN
VE EVLİLİK

ŞULE

YÜKSEL

ŞENLER

KADIN VE EVLİLİK

Şule Yüksel Şenler

Kocalarının Hidayetine Uyamayan Kadınlar

Evet, bu mevzu deşilmesi en zarurî hale gelmiş mevzuların belki en ehemmiyetlilerindendir.

Gerek sık sık aldığım mektuplar ve gerekse bugüne kadar rastladığım, bizzat şahit olduğum pek çok hâdise, bana bu mevzu üzerine eğilmek zaruretini hissettirmekte.

Bekârlık hayatları dinî bilgilerden mahrum geçmiş, günlerini mimsiz medeniyetin fantaziyatı ve sefil icabatı ile geçirmiş pek çok genç, iman hakikatlerine âşinâ olamamanın verdiği gaflet ile kuracakları yuvayı da yine o mimsiz medeniyet icabınca kurmak istemekte ve neticede kurmaktadır..

Alâyişli, nümayişli, danslı, cazlı düğünler.. Erkeğin yalnız kendisine ait olan eşini, haremینی teliyle duvağıyla, peri masallarındaki gibi bembeyaz tüller içinde büyüğü ve en güzel, en süslü, en cazip haliyle daha kendisine ait olmadan dost ve arkadaş adı ile bir sürü namahrem erkeğe teşhir edişii. Sonra mâaile görüşmeler.. Erkekli kadınlı toplantılar, geziler.. Bunların ismi, o günlerin yaşandığı sıralarda: “Tatlı hayat”tır..

Bakarsınız bir yıl, beş yıl, bilemediniz on yıl sonra erkek veya kadın taraflardan biri, Cenab-ı Hak'kın lûtfuna mazhar olmuş ve herhangi bir vesile ile kavuştuğu iman hakikatleri sayesinde hidâyete kavuşmuştur...

İşte, aile hayatında en büyük problem ve halledilmesi en müşkül mesele, bu tek taraflı hidayetten sonra doğmaktadır. Aile geçimsizlikleri, kırgınlıklar, anlaşamamalar ve hattâ ne yazık ki çok kere boşanmalar...

Evet, cidden ne hazindir ki, ekseriyetle sonu yuva yıkımına kadar varan bu nevî geçimsizliklerin sebebi, bu “evlilik sonrası tek taraflı hidâyetsiz”ler olmaktadır.

Bunun içindir ki biz, bilhassa şu son zamanda göğsümüzü kabartan İslâmî uyanış ve diriliş manzarası karşısında, hidayete erişen bahtiyarların bir çığ gibi çoğaldığını da nazar-ı itibare alarak bu çok mühim mevzu üzerinde genişlemesine ve derinlemesine durma ihtiyacını hissediyoruz.

Evet, ele alınmamış, değişmemiş ve bünyemiz içinde her gün için kanamakta olan bir yara, üstüne eğinilmesi, hal çaresi bulunması, hülâsa ince bir nakış gibi üzerinde titizlikle işlenilmesi icabeden bir mevzu bu. İşlenilmediği, üstünde durulmadığı takdirde ise, gündend güne gelişmekte olan bünyemizde büyüyen ve tedavisi, telâfisi imkânsızlaşan devâsız bir yara halini alacak.

Şayet biz, bu nâçiz yazımızla bünyemizde açılmış ve gündend güne derinleşmekte olan bu yaraya bir neşter atabilmiş ve “tek taraflı hidayet”ten dolayı husule gelen aile geçimsizliklerinde az da olsa müsbet bir rol oynamış olabilirsek, kendimizi ziyadesiyle bahtiyar hissedeceğiz..

Cenab-ı Hak'dan yazdıklarımızın te'sirini ihsan etmesini niyaz eder, bu te'sir ile karşılıklı anlaşacak, aynı fikir ve zikirde birleşmenin, aynı iman lezzetine erişmenin huzurunu duyacak olan mes'ut ve bahtiyar müstakbel İslâm ailelerini şimdiden tâzimle selâmlarım.

Bugünkü sahte medeniyet icaplarına göre yuva kuran çiftlerden büyük bir lütf-u Rabbani ile iman hakikatlerine kavuşup, hidâyete erişenlerin ekseriyetini evlilik hayatında daha ziyade erkekler teşkil etmektedir.

Zira kadın, ekseriyetle ev işleri ile meşgul olurken, evin geçiminden mes'ul olan erkek, bütün gün dışarıda ve çeşitli kimselerle temasta olduğu için, günün birinde tanıştığı bir şahıs veya karşılaştığı eski bir dost vasıtasıyla o güne kadar bihaber yaşadığı hakikatlere kavuşur. Birden (veya tedricen) dünyası değişir, âlemi değişir, yanlış fikirleri, kanaatleri, yaşayışı değişir.

Belki hayatı müddetince alnını değdirmediği secde-i Rahman^(c.e), şimdi ona ömründe tatmadığı muazzam bir manevî ve uhrevî lezzet bahşetmektedir. İslâma sarılmanın, Allah'a sarılmanın, Kur'an'a sarılmanın tabii bir neticesi olarak, gönlünde menevişli çiçekler açmış, ruhunda tatlı bahar rüzgârları esmeye başlamış, her türlü kir ve pastan, kevser pınarlarında yıkanmışçasına temizlenip, arınan kalbi, ilâhî neş'elerin en ulvîsi ile dolmuş sanki dünyaya yeni gelmiş yeni, yepyeni bir insandır artık o.

Fikir, inanç ve yaşayışında böylesine büyük bir değişiklik meydana gelen erkek, muhakkak ki gelecek hayatını İslâmî esaslara uygun bir şekilde düzenlemek isteyecektir. Lâkin ne yazık ki, gaflet senelerinde kurmuş olduğu yuva, İslâmî

yaşayışla taban tabana zıd bir mahiyettedir. Hanımı İslâmî kıyafetten uzak giyinmekte, namaz kılmamakta, kadın erkek görüşmekten hoşlanmakta, sinema, tiyatro ve eğlence yerlerini fazlasıyla sevmektedir.

Halbuki eriştiği büyük hidâyetten sonra erkek, pek tabii olarak, hanımının da aynı İslâmî esaslara riayet etmesini, örtülü, namazlı, mazbut, İslâm'ı hayat gâyesi edinmiş tam bir İslâm kadını hüviyetinde görmek istemektedir. Ki, aile içinde en büyük ve halledilmesi en müşkül problem de işte bu samimî “istek”le başlamaktadır.

Evlendikten sonra hidayete erişen bir erkeğin, aile hayatında arzuladığı hayatı temin edip, istediği menzile ulaşabilmesi için dikkat edeceği pek çok husus vardır.. Huzur içinde İslâmî bir aile hayatı yaşamak isteyen her erkek için bu hususlar, asla küçümsenemeyecek aksine büyük ehemmiyet verilmesi iktiza eden şeylerdir.

Biz, bu mühim hususları teker teker sıralayıp, incelemeden evvel itiraf etmek isteriz ki, bu gibi müşkül durumlarda olan erkekler, belki dünyanın en ağır yükünü sırtlarında taşımakta ve bu büyük yükün altında hayatlarının belki en büyük ve çetin imtihanını vermektedirler.

Hanımına İslâmî esaslara riyeti kabul ve tatbik ettirinceye kadar nice nice mü'min erkek yirmi yaş daha fazla ihtiyarlamış, bu yolda saçlarını ağartmış, bitmiş, tükenmiş, harab olmuştur. Nice nice yuvalar bu uğurda yıkılmamıştır ki.. Nice çocuklar yetim, nice kadınlar dul, nice erkekler bedbaht olmamıştır bu ulvî gaye uğruna...

Evet, gâye ulvî.. Gaye; İslâm'ı sözle değil, fiille yaşamak... Yaşamak ve yaşatmak.. Gaye; hayatı kalb ruh, akıl, fikir ve

bedenle, hâsılı mânâ ve madde ile İslâm'ın potasında yoğurmak, biçimlendirmek... Ve esas gâye; ilâhî rızayı tahsil etmek, kazanmak.. Yani gâye; gâyelerin en ulvîsi. Makbul ve matlub olan da bu esasen..

Ancak, gâye ne kadar ulvî olursa olsun, çok kere pek küçük ve ehemmiyetsiz gibi görünen bir iki hatâlı hareket ve yanlış takip edilen bir yol, bu ulvî gâyeye erişememenin, maksûda, menzile ulaşamamanın başlıca âmili olmaktadır. Görülen pek çok hadise ile sabittir ki, evlendikten sonraki tek taraflı hidâyetlerden doğan geçimsizliklerin, anlaşamamaların ve nihayet boşanmaların sebebi, ne yazık ki ekseriyetle bu bir-iki hatâlı hareket ve takip edilen yanlış yoldur.

Evet, bugüne kadar bu mevzuda sayısız müşahedeme dayanarak üzüntü ve esfle kaydetmek isterim ki erkekler, samimi arzu ve isteklerinde ziyadesiyle haklı olmakla beraber, iman hakikatlerine kavuştuktan sonra hanımlarına karşı hal ve harekât tarzlarında çok kere tamamen yanlış bir rota takip etmelerinin cezasını neticede pek nâhoş bir şekilde çekmekte ve hanımı ile çocuklarına da fazlası ile çektirmektedirler.

Halbuki hidâyetinin akabinde erkekler, aile hayatında hislerinden ziyade İslâmî esas ve kaidelere uygun plânlı ve sistemli bir yol takip ettikleri takdirde, vâki olacak bu “acı son”ların, yine ekseriyetle birer “tatlı son”a inkılâb edeceğini memnuniyetle göreceklerdir.

İlerdeki yazılarımızda bu “İslâmî esas ve kaidelere uygun plânlı ve sistemli hareket” tarzlarının neler olabileceğini ve olması icab ettiğini belirteceğiz..

Bütün bu problemlerin halledilmesi, aslında bir tek şeye bağlıdır... Bir tek şey ise, atalarımızın ‘Yuvayı yapan dışı kuş-

tur” sözleriyle, aile düzenindeki ehemmiyetlerini belirttikleri evin hanımıdır şüphesiz.

O dilerse bir anda aile yuvasını güllük gülistanlık bir cennete çevirebilir.. Ve fakat yine dilerse, o mukaddes aile ocağını, içinde yaşanılması imkânsız kavurucu bir cehennem hayatına da döndürebilir.

Bu bakımdan, evlendikten bir müddet sonra Hâdis-i Zülcelâl’in hidâyetine mazhar olan bir erkeğin, evvelâ hanımına tesir etmesi, ancak bunun için de son derece dikkatli olması şarttır...

Büyüklerden biri tevekkeli dememiş; “Bir kadın idare etmek, bir devlet idare etmekten daha güçtür” diye.

Çok acı bir hakikat olarak şu hususu belirtmek isterim ki, evlilik sonrasında hidayete eren erkeklerin hemen büyük bir ekseriyeti hanımlarına İslâmî hayat ve kıyafette tesir etmek mevzuunda çok yanlış ve son derece hatalı bir yol takibetmekte, İslâmî prensiplere riayet etmeleri için hanımlarına zor ve cebir kullanmaktadırlar... Ki bunun neticesi hiç de iyi olmamakta, hattâ bazen bir hayat boyu erkeğin bedbaht olmasına sebebiyet vermektedir..

Erkek, hanımının örtünmesi, namaz kılması ve yaşamasını İslâmî prensiplere göre ayarlaması için bilhassa ilk zamanlar onu zorlamaktan şiddetle kaçınmalıdır... Bunları istemek, hanımının da kendisinin kavuşmuş olduğu hakikatlere erişmesini, aynı İslâmî hayatı benimsemesini ve yaşamasını arzu etmek, şüphesiz ki, İlâhî hakikatlere nail olmuş bir koca için en tabii bir haktır. Fakat onu icbar etmek, hakikatleri zorla kabul ettirmek istemek, katiiyen doğru bir hareket, müsbet bir yol değildir..

Erkek, İslâmî prensiplere riayet hususunda hanımına tesir edebilmek için son derece yumuşak, şefkatli ve sabırlı olmak mecburiyetindedir... Ayrıca onu iknâ etmek için bir takım plân ve taktiklere başvurmanın lüzumuna inanmalı ve bazı fedakârlıklara katlanmayı göze almalıdır...

Karşılaştığım pek çok hâdiseden edinmiş olduğum intibaya dayanarak söylemek isterim ki, evlilik sonrası hidayete erişen erkeklerin çoğu, İslâmî kıyafet ve hayatı benimsemenin ve tatbik etmenin hanımları için hiç de güç bir mesele olmadığı kanaatinde bulunmakta, bunları kendileri için yerine getirmesi son derece kolay ve basit şeyler olduğunu zannetmektedirler...

Bu tip kimselerin ağzından bizzat dinlemişimdir... Bu âcizin kendisine hak vereceğini zannederek yana yakıla söyle dert yanarlar: “Şule hanım, şu kadar zaman evvel Allah’ın lütfuyla gafletten uyanıp hidâyete erdim... Bütün gayem, İslâmî bir hayat yaşamak... Ne var ki hanımımınla başım dertte... Ne namaz kılmayı, ne de örtünmeyi kabul ediyor. Ölüyorum de örtünmem diyor, başka bir şey demiyor. Ne yaptıysam, ne kadar zorladıysam da kabul ettiremedim bir türlü..” diyor. Kendilerine bu işin bu kadar kolay olmadığını hanımlarının da bir dereceye kadar kendi zaviyelerinden haklı olduklarını söylediğim zaman da çok defa itiraz ederler.. Ve derler ki: “Canım bunun zorluğu nerede?. Bu Allah’ın emri işte.. Örtün, diyor, örtüneceksin. Bu işi bu kadar büyültmenin, ailede tatsızlık çıkarmanın âlemi var mı?”

Erkek için her şey bu kadar basittir işte..

İçinde bulunduğu gafletin tabii bir seyri olarak gayri İslâmî evlilik yapan ve fakat evlilikten bir müddet sonra

Allah'ın^(c.c) hidâyetine nail olan erkekler, İlâhî hakikatlere erişmenin sevinci ve büyük hazzıyla ilk anlarda kendilerini dünyanın en mes'ut, en bahtiyar insanları olarak addederler...

Nasıl mes'ut olmasınlar ki?..

Zira nail oldukları kudsî hakikatler dolayısıyla gaflet günlerinin türlü günahlarla dolu defteri dürülüp kapanmış ve önlerinde, istikbâle doğru uzanan ıdışık aydınlık ve nurlu bir yol açılmıştır. Bundan daha büyük bir bahtiyarlık elbette düşünülemez.

Ancak bu uçsuz bucaksız serâpa saadet devri, hidâyete mazhar olan evli bir erkek için en çok bir kaç ay sürmektedir. Önceleri saadet sarhoşluğuyla önündeki çetin imtihanı göremez, farkedemez. Fakat iman hakikatlerinin içinde bir kaç ay yoğrulup, İslâm'ın hayat nizamına bütün kalbiyle gönül bağladıktan sonra, önüne çıkan türlü problemlerle görür ve anlar ki, saadet ve huzur, o kadar kolay elde edilir şeyler değildir.. Hattâ, hidâyete nail olmanın büyük sevinci ve mânevî zevki içinde önceleri saadet ve sevinçten ayaklarının yere basmadığını gördüğünüz evli bir erkeğin, kısa bir müddet sonra yana yakıla size dünyanın en bedbaht insanı olduğunu söylediğini duyarsanız hiç şaşmamalısınız..

Evvelce de belirttiğimiz gibi, hidâyete nail olan bir erkeğin dünyası değişmiştir, dünya görüşü yeni, yepyeni bir şekil almıştır.

O artık gaflet devrinde zevk almış olduğu süflî şeylerden hoşlanmamakta, ruhunun gidişini manevî ve uhrevî hassalardan almayı tercih etmektedir. Şimdi onun bütün gayesi, Allah'ın emirlerine uygun İslamî bir hayat yaşamaktır.

Lakin bu nasıl mümkün olacaktır?..

Evde hanımı açıktır... Gayrî İslâmî yaşayışları devam etmektedir... Evvelce alışılmış ve artık yerine getirilmesi zarurî vecibeler haline gelmiş bulunan bir sürü icaplar vardır... Haftada bir-iki kere sinema, tiyatro.. Zaman zaman da olsa akraba, tanıdık ve eş dostun salonda yapılan cazlı-danslı düğün, nişan merasimleri.. Ailece yapılacak olan ve kadınlı erkekli oturlan aile ziyaretleri... Arada bir değişiklik olması düşüncesiyle gidilen, çalgılı gazino eğlenceleri... Yaz aylarında gidilen plajlar, bazen 15 günlük, bir aylık yaz tatili dolayısıyla yaşadıkları kamp hayatı... Yılbaşında adet olan eğlenceler...

Çocukların doğum günü partileri. Vesaire, vesaire.

İslâm'ın hayat nizamıyla asla bağdaşmayan bütün bu hareketler, hidâyete eren ve İslâmî bir hayat yaşamak isteyen bir aile reisi için halledilmesi güç birer problemdir.

Evlilik sonrası hidâyete nail olan erkeklerin yanıldıkları bir tek nokta varsa, o da hanımlarının hidâyetini kolaylık bakımından kendi hidâyetleri ile bir tutmaları, onların İslâmî emirlere riayetlerini, kendilerinininki kadar basit zannetmeleridir..

Kadınlar hakkındaki bu yanlış zan, dirayetsiz bir doktorun, hastaya yanlış teşhis koymasına ve dolayısıyla yanlış tedâvi tatbik etmesine benzemektedir.

Hâlbuki hakikat hiç de erkeklerin zannettikleri gibi değildir... Yani kendi hidâyetlerinden sonra, İslâmî hayat ve giyim tarzını kabul etmek, hanımları için zannedildiği kadar kolay olmamaktadır.. Kadın psikolojisine lâyıkiyla vâkîf olamayanlar, bu durumu belki hayretle, hattâ hiddetle kar-

şılayabilirler, fakat kabul edilmek istense de, istenmese de hakikat budur ve bu hakikati bilmek ve kabul etmek, erler için olduğu kadar faydalıdır da..

Biz burada, evlendikten bir müddet sonra kocası hidâyete eren “açık” bir kadına, arzusu üzerine İslâmî prensiplere ve bâhusus İslâmî kıyafete riayet etmenin niçin ve hangi sebeplerle zor geldiğini belirtmeye çalışacak ve evlilik sonrası hidâyete nail olan erkeklerin, nazar-ı itibare almaları icabeden hususları sırayla izah edeceğiz. Şöyle ki:

Erkek düşünmelidir ki, ilâhî hakikatlere, yüce iman hakikatlerine vâkıf olan, hidâyete erişen kendisidir... Hidâyetin o ulvi hazzını ruhunun tâ derinliklerinde, varlığının her zerresinde duymaktadır şimdi o... Çünkü uyanmıştır.. Çünkü ruhu uyanmıştır.. Çünkü kalbi uyanmıştır.. Çünkü aklı, fikri ve bütün benliği uyanmıştır... Dedik ya, o artık bambaşka bir insandır... Dünyası değişmiştir... Hayat görüşü ve bütün eski düşünceleri bütünüyle değişmiştir... Ve şimdi karşısındaki insanın, hayat arkadaşının da aynı şekilde değişmesini istemektedir.

Evet, hanımı da değişmelidir... Artık eski gaflet hayatına son verip, İslâmî bir aile hayatı kurmalıdırlar... Hanımı da beş vakit namaz kılmalıdır.. Sonra eski açık kıyafetlerini terk edip, tam bir Müslüman hanımına yakışır şekilde giyinmelidir... Yâni insanca örtünmelidir... Ve bunların hepsi derhal olmalıdır..

İşte ailede her şeyi bir anda değiştiren ve daha ilk başlangıçta bile yuvasını bir anda alt üst eden şey, erkeğin bu “derhal” isteği ve sonu kendisi için hayırlı olmayan aceleciliğidir.

Halbuki hidâyete eren erkeğin, hanımını da kendi yoluna çevirebilmesi için dikkat edeceği en mühim husus, hanımına karşı ilk başta takınacağı tavır olacaktır. Zira bilinen bir hakikattir ki, insanlar üzerinde ilk intiba'ın tesiri büyüktür.. Bir şeyi damdan düşercesine söylemekle, usulü ve yoluyla söylemek arasındaki farkı ise izah etmeye hâcet olmasa gerek..

Kalbi henüz hidâyet nuruyla aydınlanmamış, gaflet içinde bulunan asri bir kadına, içinde bulunduğu hayat ve kıyafet tarzını tamamen değiştirip, Allah'ın^(c.c) yüce emirlerine riayet etmesi icabettiği hangi dille ve yolla söylenirse söylensin, (çok ender rastlanılan istinâlar hariç), bunu asla kabul etmeyeceği açıktır.. Hattâ bu yüzden çıkan aile geçimsizliklerinin haddi ve hesabı yoktur.

Bu mevzuda sayısız okuyucum, gerek mektupla ve gerekse bizzat gelmek suretiyle dertlerini anlatmış ve bu âcizin nâçiz fikirlerine müracaat etmişlerdir.. Bunların hepsi de anlaşılacağı üzere aynı problemin çıkmazı içinde bocalayan dertli kocalardır.

Meselâ bunlardan biri kibar, asil ve kültürlü bir genç adam.. Genç yaşına rağmen büyük bir müessese sahibi, zengin bir kimse aynı zamanda..

Fakat bedbaht... Hem de nasıl?.. Hayattan, yaşamaktan bıkmışçasına bedbaht, ümitsiz ve dertli..

Geçen yıl Millî Türk Talebe Birliği salonunda vermiş olduğum "Türkiye'de mânevî buhran" isimli konferansımdan dönüşte, kız kardeşiyle bir pusula göndererek, benimle hayati bir mesele hakkında görüşmek istediğini, çok mühim olduğunu bildiriyor..

Ertesi günü vaktimin müsait olduğunu, gelebileceklerini söylüyorum... Halası ve kız kardeşiyle birlikte geliyorlar...

Ve genç adam anlatıyor..

Yüksek tahsilini müteakip, (hatırımda kaldığına göre) plâjda tanıştığı çok güzel bir genç kıızı severek, onunla evleniyor.. Önce bir, sonra iki ve sonra da ard arda üçüncü ve dördüncü çocukları dünyaya geliyor. Karı-koca her ikisi de genç ve güzel. Şahane konforlu apartmanlar, bugünkü modern hayatın icabettirdiği her türlü imkân ve dilediğince yaşama serbestisi, her ikisi içinde dünyanın toz pembe görünmesi bakımından yeter birer sebep olarak görünmekte önce kendilerine...

Fakat, gafletle akıp geçen senelerin ardından bir Ramazan günü erkek için her şey bir anda değişiyor.. Genç adam mes'ut bir tesadüf neticesi hayatı müddetince varlıklarından bihaber yaşadığı yüce iman hakikatlerine kavuşmuş ve sanki dünyaya yeni gelmiş gibidir... Okuduğu İslâmî ve imanî eserler ve tanışmış olduğu nur yüzlü imanlı arkadaşlar arasında almış olduğu ulvî zevki, artık hiç bir yerde, hiç bir eğlencede, alamamakta, bil'akis gafletle geçen günlerine yanıp yakılmaktadır...

Ömründe bir defa olsun alnını secde-i Rahman'a değdirmemiş olan genç adam, nuru hakikatlere vakıf olduğu günden itibaren büyük bir ciddiyetle beş vakit namazını kılmakta, Allah'ın^(c.c) huzurunda el bağlamakta ve O'na kendisini yaratan Rabbına huşû içinde secde etmektedir... Artık dünyanın en mes'ut, en bahtiyar ve en huzurlu insanı odur.

Fakat kısa, çok kısa bir zamanda önünde beliren büyük bir problem, içinde bulunduğu bu saadet, bahtiyarlık ve huzuru kökünden silip yıkacak kadar hayatına tesir etmektedir.

Evet, yıllarca evvel plâjda tanışarak evlendiği genç ve güzel hanımı, bütün gayret ve denemelerine rağmen ne namaz kılmayı, ne örtünmeyi ve hülâsa olarak ne de İslâmî bir hayat yaşamayı asla kabul etmemekte, hattâ bu hususlarda bir hayli hırçınlık göstermektedir...

Genç adam: “Evde her gün bu mevzuda kavga ediyoruz,” diyor... “Hayat benim için âdeta bir cehennem azâbı haline geldi.. Yaşadığı hayat ona o kadar cazip geliyor ki.. Eski alışkanlıklarımızdan biri olduğu için, bir kaç kere plâja gitmemizi istedi, götürmedim. Ve bunun dinimizce çok büyük bir günah olduğunu öğrendiğimi, bundan böyle kendisini elalemin gözleri önünde teşhir edemeyeceğimi, dinimizin emri ve yuvamızın selâmeti nâmına tam bir Müslüman hanım kıyafetine girmesi, yani örtünmesi icabettiğini söyledim... “Teessüf ederim, demek beni o başı örtülü mahalle kadınlarıyla bir tutuyorsun.. Ölürüm de o basit kılığa girmem.. Ben böyle açık ve serbest yaşamaya alışmışım bir kere.. Sen de beni böyle görüp, beğenerek evlendin.. Şimdi kalkmış, başıma hoca kesiliyorsun...” diyerek bütün tekliflerimi reddetti ve günlerce ağladı... Ne yapacağımı şaşırdım.. Bütün uğraşmalarına rağmen onu ikna etmeye muvaffak olamadım... Kavgalarımız günden güne büyümekteydi... Nihayet başa çıkamayacağımı anlayınca kendisini annesinin yanına gönderdim ve kesin olarak boşanmaya karar verdim.”

Ve dalgın gözlerle devam ediyor anlatmaya:

“Sonra sizin Talebe Birliği salonundaki konferansınızı dinledim... Altımda arabam olmasına rağmen, oraya bir kaldırım kenarına oturarak sizin hoparlörden etrafa yayılan, her biri acı bir hakikati dile getiren sözleriniz benliğimi büsbütün alt-üst etti. Ve orada, kaldırımın üzerinde, başım ellerimin arasında, ilk defa hiç kimseden çekinmeden hıçkırma hıçkırma, sarsıla sarsıla ağladım... Sizi henüz tanı mıyordum, fakat bulunduğum sokağa doğru yürüyünce gözlerime inanamadım... Siz, yaşlı bir kadın değildiniz.. Günlük bir gazete fıkra muharriri olduğunuza ve memleketin her yanında çeşitli mevzularda saatlerce süren konferanslar verdiğinize göre, hanımının tâbiri ile basit bir mahalle kadını olmanızı düşünmek ise gülünçtü.. Ama meslek ve mevkiinize rağmen, üstelik bir genç kız olarak İslâmî bir kıyafet içindeydiniz, yani örtülüydünüz. Sonra birden arkanızdan büyük bir insan seli boşandı. Bunların hepsi de hanım olup, ekserisi genç kızlardı... Fakat. Aman Allah'ım... O ne manzaraydı öyle.. Gözlerime inanamıyordum âdeta.. Bu genç kızların ve hanımların hepsi sizin gibi giyinmişti... Hepsinin üzerinde birer pardösü, ayaklarında kalın çoraplar ve başlarında desen desen, renk renk örtüler vardı.. Kendimi bir anda bir başka âlemde hissettim. Yüzlerce değil, binlerce örtülü genç kız ve hanım, arkanızdan seller gibi akıyordu.. Bunların çoğunun yüzlerinden ve zevkli giyinişlerinden, kültürlü ve münevver hanımlar, genç kızlar oldukları belli oluyordu... Birden tekrar ellerimi yüzüme kapadım.. Ne olurdu, ne olurdu benim hanımım da bu nur yüzlü, pâk örtülü hanımların arasında bulunsa ve onlar gibi olsaydı?.. Boğazıma düğümlenen hıçkırığı zor zabtettim ve durumumu size anlatmaya karar vererek gördüğünüz gibi size koştum. Şimdi söyleyin.. Ben ne yapayım?.. Hanımım

15 gündür annesinin evinde.. Benim kararım, kat'i olarak kendisini boşamaktır... Esasen başka çarem de kalmadı..”

Genç adam anlatırken, sesinin titremesinden, teessürünün, büyüklüğü belli oluyordu. Kendisine sordum:

“Hanımınıza İslâmî hayat ve kıyafeti ne zamandan beri teklif etmiş bulunuyorsunuz?”

“Aşağı yukarı iki iki buçuk aydan beri,” dedi.. “Esasen benim hidâyetimin de 3-4 ay gibi kısa bir mâzisi var.”

İçimden acı acı gülmek geldi... Yıllar yılı asri hayat ve kıyafete alışmış bir kadının, iki-iki buçuk ay gibi kısa bir zaman içinde bütün eski alışkanlıklarını terk ederek İslâmî hayat ve kıyafeti benimseyeceğini ummak, şüphesiz ki hataydı..

İster istemez aklıma ağabeyim geldi... Zavallı ağabeyim, bizim hidâyetimiz için yıllar yılı çalışmış, didinmişti de, nihayet neden sonra arzusuna nâil olabildi.

Bir insanın gafletten uyanıp hakikatleri görmesini ve giyimini, yaşayışını o İlâhî hakikatlere göre değiştirmesini istemek, en güzel bir istek olmakla beraber, gafletteki bir insan için de maalesef yerine getirilmesi en güç, en zor bir istektir. Zira, bâhusus câzibedâr fitnenin alabildiğine yayıldığı şu dehşetli zamanda, gafletten hakikate dönüş, her insan için zannedildiği kadar kolay olmamaktadır... Bu bir sabır, anlayış ve şefkat işidir ki, bunların aksi olan şiddet hareketleri ekseriyetle menfî neticeler vermektedir.

İşte nitekim, karşısındaki imanlı genç adam da, iki-iki buçuk ayda iknâ edemediği karısını boşayacağından bahsediyordu:

“Peki, ya çocuklarınız?” dedim... “Üstelik 4 çocuğunuz var.. Onlar ne olacaklar?”

Genç adam:

“Bütün düşüncem onlar,” dedi. “Fakat ne olursa olsun, onlara annelerinin yokluğunu hissettirmeyeceğim... Zaten hepsini yanıma aldım.”

Kendisine, dinimize göre hangi hallerde hanımına boşayabileceğini bilip bilmediğini sordum. İslâmî eserleri daha yeni yeni tetkik etmekte olduğunu söyledi. Bu incelikleri henüz bilmediği belliydi.. Aslında bütün bu bahislerin bilhassa aile hayatında erkek ve kadının birbirlerine karşı vazifelerinin nelerden ibaret olduğunun bu âcizin ‘İslâm’da Kadının Yeri ve Mükellefiyetleri” isimli konferansında geniş olarak izah edildiğini belirtince, bu konferansımı dinlemediğini söyledi ve İstanbul’da verip vermeyeceğimi sordu. “Hayır dedim... Birkaç gün sonra Denizli ve civarında vereceğim...”

Ayrılırken, kendisine tekrar tekrar boşanmak fikrinden -şimdilik- vazgeçmesini, anlayış ve sabır içinde ürkütmeyecek çeşitli taktiklere başvurulduğu takdirde, bir gün gelip hanımının iman ve tatbikat bakımından kendisini dahi geçebileceğini söyledim. Lâkin genç adam, verdiği karardan asla dönmeyeceğe benziyordu. Nitekim ayrılırken de boşanma fikrinde kararlı olduğunu söyleyerek, tahminimi kuvvetlendirdi.

Birkaç gün sonra konferans vermek üzere Denizli’de bulunuyordum. Konferans sabahı salona gitmek üzere kaldığımız otelin kapısına indiğimizde, hemen kapının önünde İstanbul’da benimle görüşen ve hanımından boşanmak isteyen o imanlı genç adamı görünce, hayretimi gizleyeme-

dim.. O bir işi için Denizli'ye geldiğini, bir kaç gün kadar kalacağını söylüyordu ama, ben onun sırf “İslâm'da Kadının Yeri ve Mükellefiyetleri” mevzulu konferansı dinlemek için buraya geldiğini ilk anda anlamıştım.

Üzerinde müsbet bir tesir bırakmasını dileyerek, o konferansta erkeğin kadına karşı olan vazife ve mükellefiyetleri ve aile hayatındaki davranışları hakkındaki kısmı, diğer konferanslarda olduğundan çok daha geniş ve mufassal şekilde izah etmeye çalıştım. Ayrıca bu mevzudaki âyet ve hadislere de daha ziyade yer verdim.

Konferanstan çıkınca karşılaştığımızda, mühim bir sebep dolayısıyla derhal İstanbul'a dönmesi icab ettiğini söyleyerek, vedâ edip arabasıyla Denizli'den ayrıldı...

Ben ise diğer memleketlerdeki konferanslarım dolayısıyla ancak bir hafta sonra İstanbul'a gidebildim... Dönüşümden iki gün sonra ille de hanımımın boşanacağını, diyen genç adam, ağabeyime telefon ediyor ve diyor ki: “Yarın gece evdeyseniz, hanımımınla ziyaretinize geleceğiz.”

Ertesi gece genç adam bir odada pederimle birlikte otururken, biz de hanımıyla misafir salonunda samimi bir sohbet dalmış bulunuyorduk..

Kadın en çok 30-32 yaşlarında gösteriyordu.. Uzun boyu ve sarı saçlarıyla, tipik bir İngiliz'i yahut Alman'ı andırmaktaydı... Çok güzel bir kadın olduğu kadar, tatlı ve sempatik haliyle de, insanın üzerinde müsbet bir tesir bırakıyordu..

Konuşmamız arasında şöyle bir itirafta bulundu: Buraya gelirken bir hayli çekinmiş ve tereddüt etmiş. O beni karşısında yerlere kadar uzun bir kıyafet içinde, başım boynum

büyük örtülerle kaplı olarak bulacağını ve açıklığından dolayı kendisine yüz göstermeyeceğimi zannetmiş... “Beyim sizi öyle tarif etmişti” diyor.

Fakat ev kıyafetimin hiç de öyle tahayyül ettiği gibi olmadığını ve kendisine karşı tahmininin aksine büyük bir yakınlık gösterdiğimi görünce bir hayli şaşırıldığını da sözlerine ekliyor ve şöyle soruyor: “Yani ev içinde de kapalı gezme mecburiyeti yok mu?”

“Katiyyen,” diye cevap veriyorum kendisine.. “Evin için de de örtülü gezmek, gerçi dinen çok makbul bir keyfiyettir. Ancak bu bir takvâ işidir.. İçinde bulunduğumuz şu dehşetli devir ise, takvâdan ziyâde farzlara ehemmiyet verilmesi icabeden bir devirdir.. Evde örtülü olmak, rahmet meleklerinin, hâneye teveccühünü sağlamak bakımından faydalıdır... Evin içinde açık başla dolaşmanın ise asla hiç bir günahı yoktur.. Hele evli kadınların, evleri içinde kocalarına karşı açık giyinmeleri, süslenmeleri saçlarına güzel şekiller vermeleri bir nevî şarttır... Yüce Peygamberimiz^(s.a.v) kızı Hazret-i Fâtıma'yı^(r.anha) evlendirirken, ona kocasının karşısında en güzel ve cazip kıyafetlerle bulunmasını, gözlerini sürmelemesini ve kocasına en mestedici nazarlarla bakmasını nasihat etmiştir... Bu da gösteriyor ki, kadının nâmahrem erkek bulunmamak şartıyla evde ve bâhusus kocasının karşısında açık bulunmasında hiç bir mahzur yoktur..”

Sözlerimi büyük bir alâkayla dinlediği belliydi... Nitekim memnuniyetini şu sözlerle izhar etmekten de kendini alamayarak konuştu: “Daima kapalı olunacağını zannetmiştim. Alışkanlık olanlar için bu belki zor bir şey değildir ama, benim gibi son derece liberal -serbest- yetişmiş bir kadın